

Załącznik
Do Uchwały Nr.../.../2022
Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia 24 marca 2022r.

SPRAWOZDANIE
z realizacji „MIEJSKIEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
i ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ na lata 2019 – 2021”
za 2021 rok

KOSZALIN 2022

WSTĘP

Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019-2021, przyjęto Uchwałą Nr IV/58/2019 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 marca 2019 roku. W imieniu Prezydenta Miasta Koszalin, sprawozdanie z realizacji niniejszego Programu, Koordynator Programu przedkłada Radzie Miejskiej w Koszalinie do dnia 31 marca każdego roku.

Głównym celem Programu jest poprawa funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. W Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej wpisują się wszelkie działania podejmowane przez zaangażowane podmioty na rzecz dziecka i rodziny, wynikające z ich zadań statutowych, bez przypisywania konkretnych zadań poszczególnym instytucjom.

Trwająca nadal pandemia, okresowa zdalna nauka, częściowe zamknięcie instytucji oraz panujące obostrzenia spowodowały, że inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć zostało ograniczone. Obawa o zdrowie i życie mieszkańców zmieniło codzienność oraz formy pracy i aktywności. Pomimo tego prowadzono szereg działań wspierających rodzinę z wykorzystaniem dostępnych form komunikacji na odległość.

1. PROMOWANIE WARTOŚCI RODZINY I ROZWIJANIE SYSTEMU WSPARCIA RODZINY

Zadaniem rodziny jako pierwszego środowiska wychowawczego poza opieką i zaspokajaniem potrzeb materialnych jest przede wszystkim wychowanie ukierunkowane na samodzielność i odpowiedzialność. Ponadto, istotną rolą rodziny jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz przygotowanie dzieci do pełnienia społecznie pożądanego ról obywatelskich. Rodzina winna dbać o wszechstronny rozwój psychiczny i osobisty dziecka oraz społeczny i fizyczny, spokój w każdym aspekcie życia, dążyć do prawidłowego rozwoju moralnego i kulturowego. Struktura rodzinna stale podlega różnym wpływom zewnętrznym, wskutek czego jest narażona na nieprawidłowe funkcjonowanie tj. niewłaściwe sprawowanie opieki nad dzieckiem i liczne zaniedbania.

1.1. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE, W TYM PROMOWANIE WARTOŚCI RODZINY

Ważnym zadaniem instytucji powołanych do pracy z dzieckiem i rodziną jest wsparcie wszystkich jej członków. W związku z powyższym Gmina Miasto Koszalin przywiązuje dużą wagę do kwestii promowania wartości rodziny i pomocy rodzinom m.in. poprzez zabezpieczenie miejsc w żłobkach i przedszkolach oraz realizację programów kierowanych do rodzin i dzieci.

W realizację powyższego celu zaangażowały się koszalińskie przedszkola poprzez organizowanie różnych form integracji rodziny z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz poprzez komunikatory Messenger, Zoom, Skype np. spotkania adaptacyjne dla dzieci i rodziców dzieci przyjętych do przedszkola po raz pierwszy, np.: „W naszym przedszkolu 3-latki nie płaczą”, spotkania integracyjne, mikołajkowe, czytelnicze, spotkania w plenerze, spotkania z rodzicami wykonującymi ciekawy zawód, rodzinny konkurs plastyczny „Mój ulubiony książkowy bohater”.

W ramach ww. celu przedszkola promowały wartości rodziny i rozwijanie systemu wsparcia rodziny poprzez różnego rodzaju szkolenia, webinaria i wykłady on-line np.: „Od zaciekawienia do porozumienia, czyli co warto wiedzieć o komunikowaniu się”, „Rola bajek w wychowaniu dzieci”, „Wysoko wrażliwe dziecko w grupie”, „Radzenie sobie z emocjami”, „Trening Umiejętności Społecznych – sposoby na integrację grupy – zabawy i ćwiczenia”, „Jak pomóc dziecku z zaburzoną integracją sensoryczną?”, „Zabawy stymulujące rozwój zmysłów u przedszkolaków i dzieci w wieku wczesnoszkolnym”, „Terapia ręki w praktyce – ćwiczenia, masaże, zabawy dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym”, „Sensoryczne zabawy w praktyce”, „Znaczenie złości w rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym”, „Literatura na cztery pory roku. O wierszykach, teatrzykach i piosenkach dla najmłodszych”, „Jak usprawniać komunikację z uczniami, nauczycielami, dyrekcją i rodzicami”, „Muzyczne gry i zabawy dostępne online”, „Zdrowe żywienie”, „Depresja u dzieci. Wczesne rozpoznanie i wsparcie.”, „Dziecko sensorycznie nadwrażliwe w grupie rówieśniczej”, „Plan pracy i organizacja zajęć rewalidacyjnych dla uczniów z niepełnosprawnością w stopniu lekkim oraz z autyzmem w tym z zespołem Aspergera”, „Źle trzymasz kredkę!”, „Czego naprawdę potrzebują dzieci - pedagogika freblowska w praktyce”, „Praca zdalna z dziećmi małymi”, „Wczesne objawy ryzyka dysleksji u dzieci przedszkolnych”, „Coś dla taty coś dla mamy - razem twórczo czas spędzamy”, „Co robić gdy dziecko kłamie”, „Wczesne objawy autyzmu”, „Dziecko ze spektrum autyzmu w grupie, komunikacja, integracja, współpraca”, „Gry i zabawy dla osób z autyzmem”, „Sensoryczna zima w edukacji przedszkolnej i szkolnej”, „Terapia ręki a lateralizacja”, „Przetwarzanie słuchowe – zabawy i ćwiczenia”, „Pierwsza pomoc dzieciom. Maluch w domu, Twój Ratownik.pl”, „Jak (i czy) stawiać dziecku granice?”, „Współpraca z trudnymi rodzicami”, „Jak wspierać koncentrację uwagi u dzieci?”, „Co robić, gdy moje dziecko mnie nie słucha?”, „Praca nad normami społecznymi”. Ponadto przedszkola brały udział w licznych akcjach charytatywnych: współpracowały z Koszalińskim Hospicjum im. Maksymiliana Kolbe w akcji Świąteczne Kartki Bożonarodzeniowe, w przedstawieniu muzycznym „W Aniołkowie”, w akcji „Muzyczny podwieczorek dla Babci i Dziadka”, „Kartka dla Babci i Dziadka”. Ponadto uczestniczyły w Akcji Ogólnopolskiej IV Edycji „Razem na święta”, w internetowych aukcjach charytatywnych na rzecz Zachodniopomorskiego Hospicjum Dzieci i Młodzieży, akcji charytatywnej „Porcelanowe Serce”, „Pomocna rączka na Zajęczka”, „Pomocna Dłoń”, „Pola nadziei”, „Zielony Taras”, „Paka dla zwierzaka”, „Wrzosa za elektrośmieci”, „Nakręcenie na pomaganie”, „Kangurek”, „Herbatka dla seniora”, „I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem” – „Anielska Paczka”, „Murem z polskim mundurem”, „Bombka dla żołnierza”, „Razem na święta”, „Góra grosza”, „Zakręć się na pomaganie”, „Szlachetna paczka”, „Wrzuć słodziaka dla dzieciaka”.

Przedszkola realizowały programy własne, miejskie i ogólnopolskie, np. „Międzynarodowy Program Nappy Kindergarden”, „Dzieci uczą rodziców”, „Edukacja przeciwpożarowa”, „Mały ratownik”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Przyjaciele Zippiego”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Bajeczna księga”, „Mały

miś w świecie wielkiej literatury”, „Zielona flaga”, „Ruch, który daje radość – zabawy kinezjologią edukacyjną”, „Gry i zabawy przeciwko agresji”, „Aniołkowe granie”, „Anielska Paczka”, „Piękna Nasza Polska Cała”, „Czyściochowe przedszkole”, „Przygody Kuby Pieniązka i Żyrafy Lokatki, czyli dziecięcy przewodnik po świecie pieniędzy”, „Aflatoun”, „Żyję wśród innych”, „Kraina Świetlików”, „Kuchcikowo”, „Laboratorium z przedszkolnej szuflady”, „Magiczny kuferek Kamishibai”, „Wartości poznajemy dlatego dobrze się czujemy”, „Pomóż mi zrobić to samemu”, „Witaj trzylatku”, „Zbieraj baterie i telefony”, „Idź ty lepiej koziołeczku szukać swego Pacanowa”, „Zabawa sztuką”, „Mała książka wielki człowiek”, „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zjadamy”.

W ramach wspierania rodziny nauczycielki współpracowały z licznymi instytucjami np.: Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Centrum Edukacji Nauczycieli, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną, Radami Osiedli, Centrum Usług Społecznych w Koszalinie, Fundacją „Mama w Mieście Koszalin”.

W 2021 roku kadra pedagogiczna przedszkoli brała udział w specjalistycznym kształceniu, np.: w spotkaniu certyfikowanym „Przyjaciele Pozytywnej Dyscypliny – Góry Lodowe - teoria i praktyka”, szkoleniach: „Przyjaciele Pozytywnej Dyscypliny”, „Nagroda i kara – tak czy nie”, „Pozytywna Dyscyplina – spotkanie superwizyjne”.

W realizację celu dotyczącego promowanie wartości rodziny i rozwijania systemu wsparcia rodziny włączyły się szkoły podstawowe, ponadpodstawowe oraz Bursa Międzyszkolna. Powyższe placówki prowadziły warsztaty integracyjne, zajęcia edukacyjno – profilaktyczne oraz pogadanki wychowawcze. Upowszechniano również wśród uczniów materiały informacyjne z zakresu bezpieczeństwa. W ramach pedagogizacji rodziców prowadzono rozmowy drogą elektroniczną, telefoniczną oraz w bezpośrednim kontakcie, udzielano konsultacji i porad, organizowano spotkania ze specjalistami. Przeprowadzono szkolenia on-line dla rodziców klas 7-8 „Zdrowie i kryzysy psychiczne nastolatka. Profilaktyka zdrowia psychicznego”. Prowadzono poradnictwo dla rodziców dotyczące zagrożeń związanych z uzależnieniami, demoralizacją, a także problemów emocjonalnych dzieci i młodzieży. Udostępniono rodzicom wykazy instytucji pomocowych.

Koszalińskie szkoły w 2021 roku realizowały akcje, projekty i programy własne, miejskie i ogólnopolskie: „Wsparcie na starcie”, „Cukierki”, „Spójrz inaczej”, „Odczuwaj, ufaj, mów”, „Pij mleko będziesz zdrowy”, „Jem owoce i warzywa”, „Trzymaj formę”, „Szkoła do hymnu”, „Szkoła pamięta”, „Przemoc w internecie zostawia niewidzialne rany”, „Alkoholowy Zespół Płodowy FAS”, „Bezpieczne Ferie Zimowe 2020/2021”, „Bezpieczne Wakacje 2021”, „Dni Życzliwości”, „Dnia profilaktyki ŻYJMY MĄDRZE I ZDROWO”, „Ogólnopolski Dzień Praw Dziecka”, „Szkolna Interwencja Profilaktyczna wobec uczniów sięgających po substancje psychoaktywne”, „Czerwona koperta”, „Fabryka Kompetencji Kluczowych”, „Pomorze Zachodnie – Pomoc Psychologiczno – Pedagogiczna”. Pielęgniarki szkolne realizowały programy w zakresie profilaktyki zaburzeń rozwoju fizycznego, zaburzeń układu krążenia i wzroku oraz profilaktyki wszawicy.

Szkoły ponadpodstawowe prowadziły zajęcia dla uczniów dotyczące zagrożeń takich jak: handel ludźmi, uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych, szkodliwości palenia papierosów, cyberprzemocy, przemocy w rodzinie, anoreksji i bulimii. Przeprowadzono warsztaty wzmacniające młodych ludzi: „Jak radzić sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych”, „Co lub kto ma wpływ na nasze życie”, „Praca na zasobach i mocnych stronach”, „Organizacja nauki własnej”, „Organizacja czasu wolnego”, „Motywacja i cele w życiu i szkole”. Ponadto prowadzono zajęcia i programy profilaktyczne: „Program Wychowawczo – Profilaktyczny”, „Twoje życie – twój wybór”, „Przez wartości do celu”, „Trudne emocje w klasie”, „Bezpieczna szkoła”, „Zdrowo jeść, zdrowo żyć, zdrowym być”, „Program mediacji i negocjacji rówieśniczych”, „Program Bezpieczeństwo w Internecie”, „Realizacja celów w kształtowaniu dojrzałej osobowości”, „Samorealizacji i odpowiedzialność za własny rozwój”, „Lekcje tolerancji”, „Wolontariat w życiu młodzieży”, „Przemoc i agresja w naszym otoczeniu. Mechanizmy zachowania agresywnego wobec innych”, „Zrozumieć siebie nawzajem”, „Zachowania w sieci – cyberprzemoc”, „Cybernauci”, „Stop – Dopalaczom”, „ARS, czyli jak dbać o miłość”, „Dojrzałość i odpowiedzialność w życiu człowieka”, „Program Wsparcia Młodzieży w Powrocie do Szkoły”, „Komunikacja – czym jest i jaką rolę odgrywa kontakt w relacjach międzyludzkich”, „Szkolny Punkt Informacji i Kariery”, „Czas na zawodowca”, „Moją perspektywą kwalifikacje”. Ponadto zorganizowano Dni Profilaktyki, w ramach których odbyły się warsztaty „Mediacja - o komunikacji w cieniu agresji”, „Mediacja – stop przemocy i agresji w szkole”. W ramach Dnia Profilaktyki z Fundacją „Zastopuj” zorganizowano warsztaty dotyczące uzależnień od narkotyków alkoholu, przemoc rówieśnicza – domowa. W ramach Międzynarodowego Dnia Mediacji odbywały się prelekcje dla uczniów, rodziców, nauczycieli, konkurs plastyczny, dyżury mediacyjne, warsztaty psychoedukacyjne, warsztaty, porady i konsultacje prowadzone przez Centrum Zdrowia Psychicznego MEDISON oraz SWPS Uniwersytet Humanistyczno – Społeczny w Poznaniu.

Zapewnieniem mieszkania i wyżywienia młodzieży szkolnej uczącej się poza miejscem swojego zamieszkania zajmowała się Bursa Międzyszkolna.

W 2021 roku Centrum Usług Społecznych w Koszalinie realizowało projekt „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży”, który współfinansowany był z Budżetu Państwa oraz ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania VII Osi priorytetowej: Włączenie społeczne, Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. W ramach ww. projektu zorganizowano 7 warsztatów kreatywnych dla rodzin, z których skorzystało 7 rodzin.

W 2021 roku do Programu „Koszalińska Karta Dużej Rodziny” przystąpiło 1168 rodzin, natomiast do programu „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny” - 1701 rodzin. Liczba partnerów „Koszalińskiej Karty Dużej Rodziny” wyniosła 147.

Komenda Miejska Policji w Koszalinie w 2021 roku podejmowała działania profilaktyczne w obszarze wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, przede wszystkim w ramach programów, przedsięwzięć i zorganizowanych akcji profilaktycznych na rzecz dzieci,

młodzieży i ich rodziców. Wsparcie rodziny odbywało się również poprzez pracę z dziećmi z zakresu bezpieczeństwa. W zakresie rozwoju i wsparcia rodzin organizowano spotkania w ramach następujących programów:

1. Twoje życie jest bezcenne – nie pozwól się sprzedać! - w ramach zapobiegania handlowi ludźmi, zwłaszcza dziećmi, przeprowadzono prelekcje dla uczniów szkół średnich z terenu Koszalina – podczas spotkań przedstawiano problematykę handlu ludźmi, wskazywano metody werbowania, sposoby unikania zagrożenia, szukania pomocy. Działania prowadzono również w zakresie przestrzegania przed zagrożeniami związanymi z samowolnym opuszczaniem domów rodzinnych lub zastępczych oraz ucieczek. Łącznie w 6 prelekcjach wzięło udział 167 uczniów.
2. Dopalacze to ściemniacze - podczas spotkań z młodzieżą rozmawiano na temat właściwych postaw moralnych, asertywności w kontaktach z rówieśnikami, sposobów radzenia sobie z wyobcowaniem i samotnością, skutków zdrowotnych i destrukcyjnego wpływu substancji psychoaktywnych na przyszłość zawodową i osobistą młodych ludzi. Zrealizowano 15 spotkań z młodzieżą, w których wzięło udział 545 uczniów.
3. Spragnieni życia nie pragną picia – podczas spotkań z młodzieżą rozmawiano o konsekwencjach wynikających ze szkodliwego wpływu alkoholu na organizm młodego człowieka. Policjanci wskazywali alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Zwracano również uwagę na konsekwencje prawne spożywania alkoholu poniżej 18 roku życia. W 2021 roku zrealizowano 18 spotkań, w których udział wzięło 576 uczniów.
4. Cyberzagrożenia - Komenda Miejska Policji w Koszalinie zainicjowała spotkania dla uczniów w celu przybliżenia tematu i przeciwdziałania cyberzagrożeniom. Podczas spotkań poruszano m.in. tematy dotyczące aktywności w mediach społecznościowych, zwłaszcza na Facebooku, publikacji i wykorzystywania zdjęć i filmów, uwodzenia, dyskryminacji, hejtowania, rasizmu i prześladowań w Internecie, wyłudzenia danych osobistych itp. Przeprowadzono 41 spotkań dla 1859 uczniów.
5. Akceptuję – nie hejtuję – W ramach akcji policjanci organizowali spotkania z młodzieżą na temat tolerancji wobec innych, skutków uprzedzeń i stereotypów oraz właściwych zachowań wobec odmienności, a ponadto prawidłowego funkcjonowania w sieci i mediach społecznościowych pod kątem niestosowania mowy nienawiści. Przeprowadzono łącznie 39 spotkań, w których uczestniczyło 1231 uczniów.
6. Taki jak ja – więcej tolerancji to mniej agresji – podczas spotkań z młodzieżą rozmawiano o zapobieganiu agresji i wzmacnianiu tolerancji wśród uczniów. W minionym roku zrealizowano 6 spotkań, w których udział wzięło 118 uczniów.
7. Moja pierwsza lekcja odpowiedzialności – policjanci organizowali spotkania z młodzieżą na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich i innych aspektach prawnych. Przeprowadzono łącznie 38 spotkań, w których uczestniczyło 1001 uczniów.

8. Bezpieczny Przedszkolak - realizacja programu z zakresu bezpieczeństwa dzieci w wieku przedszkolnym. Przeprowadzono 44 spotkania z dziećmi, w zakresie bezpieczeństwa na drogach, bezpieczeństwa w kontaktach z osobami obcymi oraz bezpiecznej zabawy w domu i na podwórku. Łącznie w spotkaniach wzięło udział 1192 przedszkolaków.

W realizację powyższego celu zaangażowało się Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień, które prowadziło różnego rodzaju działania profilaktyczne mające na celu promowanie oraz wzmacnianie wartości rodziny i jej członków. W 2021 roku przeprowadzono 50 projektów i programów, w których udział wzięło 3478 rodzin i 6563 dzieci, prowadzono poradnictwo specjalistyczne, z którego skorzystało 3457 osób, a także grupy wsparcia, w których udział wzięły 133 osoby.

Na terenie miasta Koszalin funkcjonują 22 placówki wsparcia dziennego, w tym:

- 6 prowadzonych w formie opiekuńczej: 5 przez TPD, 1 przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi,
- 1 prowadzona w formie specjalistycznej przez Stowarzyszenie „SOS Wioski Dziecięce w Polsce”,
- 15 prowadzonych w formie pracy podwórkowej przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec Ziemi Koszalińskiej.

Wsparcie finansowe dla 6 placówek realizowanych w formie opiekuńczej w minionym roku wyniosło 717 338,00 zł i pochodziło ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ponadto Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Koszalinie włączył się w realizację powyższego celu poprzez objęcie pomocą żywnościową 414 rodzin w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa podprogram 2020. Z 9 edycji programu „Dziel się uśmiechem” skorzystało 580 dzieci z klas 1-3 szkół podstawowych z miasta Koszalin i powiatu koszalińskiego. Ponadto, w ramach programu #Akcja Donacja w minionym roku, w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych wydano 217 dziewczętom pakiety podpasek.

1.2. WSPIERANIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI, W TYM PRACA Z DZIEĆMI

W minionym roku, w ramach pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny prowadziły szereg działań wspierających, stosownie do panującej sytuacji epidemicznej.

W 2021 roku Gmina Miasto Koszalin rozpoczęła realizację projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin”, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach projektu realizowano bezpłatną usługę pn. „Terapia logopedyczna dla dzieci i młodzieży”. Zakres usługi obejmował do 12 godzin terapii na osobę do 6 miesięcy dla osób w wieku 0-18 lat. Złożono 18 wniosków, a wystawiono 17 kart zleceń (14 chłopców, 3 dziewczyny). Realizowano również „Mediacje dla rodziny”. Była to bezpłatna usługa

mediacji rodzinnych, sąsiedzkich, partnerskich i międzypokoleniowych dla mieszkańców Koszalina. Złożono 3 wnioski o usługę, wystawiono 3 karty kwalifikacji, a przeprowadzono 2 mediacje. W ramach projektu „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży” zrealizowano 84 godziny poradnictwa psychologicznego, z którego skorzystały 24 osoby oraz 120 godzin wsparcia pedagoga rodzinnego, z którego skorzystały 22 osoby.

Centrum Usług Społecznych w Koszalinie (dalej Centrum) wspierało rodziny przeżywające trudności poprzez udzielanie różnorodnych form pomocy:

1. Liczba rodzin objętych pomocą finansową i niefinansową – 1341,
2. Liczba dzieci i młodzieży korzystających z posiłków – 229.

W ramach poprawy sytuacji rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych przyznawano świadczenia pieniężne i w naturze:

1) zasiłki okresowe:

- liczba rodzin, którym przyznano świadczenie – 522,
- kwota świadczeń – 872,4 tys. zł - dotacja z budżetu państwa;

2) zasiłki celowe na żywność, opał, odzież, leki i leczenie, inne formy pomocy, zasiłki celowe na zakup posiłków oraz specjalne zasiłki celowe:

- liczba rodzin, którym przyznano świadczenie – 560,
- kwota świadczeń – 753,2 tys. zł, w tym dotacja z budżetu państwa do zasiłku celowego na zakup posiłku – 456 tys. zł;

3) posiłki: Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku ustanawiająca wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W ramach ww. programu oraz na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Koszalinie:

- nr II/26/2018 z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 przyznano świadczenie 237. rodzinom, w tym 176. dzieciom i młodzieży oraz na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, Centrum realizowało zadanie w postaci dowozu posiłków do miejsca zamieszkania dla 26. osób, w tym 7. dzieciom. Koszt realizacji zadania wyniósł 467,2 tys. zł, przy czym na rzecz dzieci i młodzieży łącznie 239,8 tys. zł, w tym środki własne gminy wyniosły 69,7 tys. zł,
- nr II/27/2018 z dnia 20 grudnia 2018 roku, ze zmianami w sprawie przyjęcia programu ostonowego „Pomoc w formie posiłku dla uczniów i dzieci udzielana na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola” w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, na wniosek dyrektorów szkół w minionym roku udzielana była pomoc w formie posiłków dla dzieci bez potrzeby ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego

oraz wydania przez Centrum decyzji administracyjnej dla 53. dzieci. Koszt realizacji zadania wyniósł 32,4 tys. zł, w tym środki własne gminy wyniosły 8,1 tys. zł.

3. liczba stypendiów oraz zasiłków szkolnych:

W ramach uchwały Nr XXXII/463/2017 z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Koszalin w 2021 roku Centrum realizowało zadanie polegające na przyznawaniu pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta. W celu wspierania uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej pomoc materialna o charakterze socjalnym przyznawana była w formie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego, co miało wpływ na realizację potrzeb edukacyjnych dzieci. W 2021 roku wypłacono 498 stypendiów szkolnych oraz 4 zasiłki szkolne. Koszt realizacji zadania wyniósł 247,3 tys. zł, w tym udział środków własnych to 49,5 tys. zł.

W minionym roku pracownicy socjalni Sekcji ds. Społeczności Lokalnej udzielali pomocy w postaci pracy socjalnej. Pomoc ta objęła ogółem 94 rodziny (257 osób), w tym pomoc wyłącznie w postaci pracy socjalnej objęła 58 rodzin (149 osób). Natomiast Zespół ds. Realizacji Zadań z Zakresu Pomocy Społecznej pracą socjalną objął 13 rodzin. Zrealizowano następujące projekty:

1. Projekt socjalny pt. „Pomaganie – Mamy To we Krwi! Akcja Honorowego Krwiodawstwa w Centrum - II edycja” – Mając na uwadze pozyskiwanie jak największej liczby honorowych dawców krwi, Centrum we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Szczecinie, Polskim Czerwonym Krzyżem Oddział Rejonowy w Koszalinie oraz Stowarzyszeniem Aktywności Lokalnej Era Kobiet w Koszalinie, połączyli swoje siły w celu krzewienia idei honorowego oddawania krwi wśród mieszkańców Miasta. Akcja poboru krwi pod nazwą „Pomaganie – mamy to we krwi!” zorganizowana została w dniu 22 czerwca 2021r., z wykorzystaniem ambulansu („Krwiobusu”) z RCKiK, który stanął na parkingu Centrum, przy al. Monte Cassino 2. Do Mobilnego Punktu Poboru Krwi zgłosiły się 34 osoby, a krew oddało 29 osób. Łącznie pozyskano 12,600 litrów drogocennej krwi.

2. Projekt socjalny pt. „Zbadaj się! Póki nie jest za późno!” - Centrum we współpracy z LUX MED DIAGNOSTYKA w Gdyni, połączyli swoje siły w celu propagowania badań mammograficznych wśród pracowników oraz mieszkańców Koszalina, w szczególności klientów Centrum. Akcja badania piersi zorganizowana została w dniu 13 kwietnia 2021r. w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi. Do badania przystąpiło 80 kobiet.

3. Projekt socjalny pt. „Nie - Agresji! Tak - rozmowie i dobrej zabawie”, który składał się z cyklicznych spotkań edukacyjnych w formie prelekcji przeprowadzonej na terenie Szkoły Podstawowej Nr 17. Realizacja programu odbywała się na przełomie listopada i grudnia 202r. Prelegentami byli: główny specjalista Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy i Poradnictwa Specjalistycznego Centrum, przedstawiciel Policji oraz psycholog szkolny. Uczestniczące dzieci otrzymały drobne upominki. Zrealizowano następujące cele: uświadomienie dzieci o przyczynach agresywnego zachowania w szkole i możliwościach ich zapobiegania,

przekazanie dzieciom wiedzy dotyczącej agresji/przemocy wobec drugiej osoby, przekazanie informacji jak radzić sobie w sytuacji występowania zachowań agresywnych, jak reagować i gdzie w takich sytuacjach szukać pomocy. W projekcie uczestniczyło 227 dzieci.

Ponadto, rodziny wykazujące problemy opiekuńczo – wychowawcze objęte były wsparciem w postaci asysty rodzinnej. W Centrum w 2021 roku zatrudnionych było 6 asystentów rodziny. Wsparciem asystenta objęto 128 rodzin z 262 dziećmi. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną to 15,5 miesięcy. Do zadań asystentów rodziny należy m.in.:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- dokonywanie ocen sytuacji rodziny nie rzadziej niż co 6 miesięcy,
- bezpośrednia praca w środowisku rodzinnym, wspieranie rodziny w rozwiązywaniu różnorodnych problemów, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej,
- współpraca z instytucjami oraz innymi podmiotami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi, itp.,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin i propagowanie pozytywnych wzorców funkcjonowania społecznego,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i grupą roboczą,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinach,
- monitorowanie i wspieranie procesu zmian, wzmacnianie i pokazywanie rezultatów własnych osiągnięć, dalsze budowanie postawy aktywnej klienta,
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, wsparciem asystenta objęto 9 rodzin (8 dzieci). Celem oddziaływań asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy i programu „Za życiem” było lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością oraz kwestii prawnych, czy pomocy psychologicznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Ponadto prowadzono działania koordynujące wobec rodziny oczekującej dziecka, które może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu. Do zadań asystenta należy: wsparcie i towarzyszenie emocjonalne, zapoznanie kobiety w ciąży i/lub rodziny z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16.02.2017 roku, dotyczącym możliwości wsparcia, opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia, koordynacja poradnictwa i wsparcia dla kobiet i/lub rodziny, występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia. Asystent

rodziny realizuje wsparcie przy konsultacji zespołu specjalistów. Zadania asystenta rodziny wynikające z realizacji ustawy „Za życiem” zostały wpisane do ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 15 ust. 13a), jako głównej ustawy wyznaczającej rolę, zakres działań i organizację pracy asystentów. Do dominujących działań należy więc wsparcie instrumentalne, informacyjne i emocjonalne, a w przypadku problemów opiekuńczo-wychowawczych – pedagogizacja. Wyniki realizowanych zadań przez asystentów rodziny w ramach ustawy „ Za Życiem”:

- wsparcie emocjonalne – 9 rodzin,
- doradztwo w zakresie form i miejsca wsparcia, uzyskania pomocy, konsultacji medycznej – 9 rodzin,
- rejestracja do lekarzy specjalistów – 5 rodzin,
- odbiór wymaganych dokumentów – 2 rodziny,
- pomoc w sprawach urzędowych – wnioski, pisma odwołania od decyzji – 4 rodziny,
- wspieranie rodziny w kontaktach z urzędami i instytucjami publicznymi – 9 rodzin,

Tabela 1. Rodziny, którym udzielono wsparcia w postaci asysty rodzinnej w latach 2019-2021

		2019	2020	2021
Liczba rodzin objętych wsparciem		78	93	128
W tym:	Z postanowienia sądu	23	17	16
	Na wniosek pracownika socjalnego	38	62	85
	Rodzin, które zgłosiły się samodzielnie	17	14	27

Źródło: Dane Centrum

Tabela 2. Rodziny, z którymi zakończono współpracę asystenta rodziny w latach 2019-2021

		2019	2020	2021
Rodziny, z którymi zakończono współpracę		21	27	41
W tym:	Ze względu na osiągnięcie celów	9	15	19
	Ze względu na zaprzestanie współpracy	11	7	12
	Ze względu na brak efektów	1	3	10
	Ze względu na zmianę metody pracy	0	2	0
Rodziny monitorowane po zakończeniu współpracy		12	21	27
Rodziny, które nie zostały objęte monitoringiem		12	6	15
w tym z powodu:				
- zmiany adresu zamieszkania		8	4	8
- bezpieczeństwa asystenta		0	0	0
- brak współpracy z asystentem		4	2	7
Rodziny, w których doszło do umieszczenia dziecka poza rodziną		10	4	5
Rodziny, z którymi kontynuowano współpracę z roku poprzedniego w roku kolejnym		48	52	64

Źródło: Dane Centrum

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła nową formę pomocy rodzicom biologicznym, tzw. rodziny wspierające, których zadaniem jest wspieranie rodziców biologicznych w opiece i wychowaniu małoletnich. Rodzina wspierająca poprzez swoje działania ma rozwijać umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców i wspierać w integracji członków rodziny. W okresie sprawozdawczym podpisano jedną umowę dotyczącą sprawowania funkcji rodziny wspierającej. Ww. wsparciem objęto 1 rodzinę.

Wyniki realizowanych zadań przez asystentów rodziny:

- w 40 rodzinach uzyskano poprawę umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- w 39 rodzinach poprawie uległa dbałość o higienę osobistą i stan zdrowia,
- w 1 rodzinie dzieci powróciły do rodziców biologicznych,
- w 2 rodzinach przywrócono pełne prawa rodzicielskie,
- 27 rodziców podjęło pracę,
- 79 rodzin złożyło pisma do sądów i innych instytucji np.:
 - w sprawach o przywrócenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej – 15 rodzin,
 - w sprawach o pozyskanie, podwyższenie lub obniżenie alimentów – 8 rodzin,
 - uregulowanie kontaktów z dzieckiem – 7 rodzin,
 - przydział lokalu socjalnego – 17 rodzin,
 - przyjęcie dziecka do przedszkola, żłobka, szkoły – 23 rodziny,
 - rozłożenie na raty spłaty zadłużenia za czynsz – 4 rodziny,
 - ustalenie stopnia niepełnosprawności – 5 rodzin,
- w 42 rodzinach uzyskano poprawę umiejętności rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi,
- 37 rodzin zmotywowano do podjęcia terapii:
 - psychologicznej – 26 rodzin,
 - leczenia uzależnienia od alkoholu – 11 rodzin,
- 1 osobę zmotywowano do podjęcia nauki, celem uzupełnienia wykształcenia,
- 3 osoby ukończyły zajęcia edukacyjne w ramach „Szkoły dla rodziców” ,
- 1 rodzina otrzymała lokal mieszkalny z zasobów Zarządu Budynków Mieszkalnych,
- 2 osoby podjęły odpracowywanie zaległości czynszowych mieszkań z zasobów Zarządu Budynków Mieszkalnych,
- 14 osób zmotywowano do zarejestrowania w PUP,
- 2 osoby zmotywowano do podjęcia prac społecznie – użytecznych,
- 22 rodziny skierowano do projektu „Regionalna Akademia Dzieci i Młodzieży” realizowanego przez Centrum,
- 9 rodzin zgłoszono do wsparcia w ramach „Szlachetnej Paczki”,
- 13 rodzin podjęło współpracę ze Stowarzyszeniem SOS Wioski Dziecięce w ramach Programu Umacniania Rodziny,

- 15 rodzin otrzymało skierowanie do PCK, celem uzyskania żywności,
- 19 osób zgłosiło się na terapię do Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień „ANON”,
- 8 kobiet wraz z dziećmi zostało objętych wsparciem Centrum Kryzysowym dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi,
- w 29 rodzinach udało się zdiagnozować oraz pozyskać orzeczenie lub opinię o potrzebie kształcenia specjalnego z Miejskiej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- 12 rodzin podjęło współpracę z „Zespołem Leczenia Środowiskowego”,
- 19 rodzin podjęło współpracę z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży,
- 2 osoby podjęły terapię odwykową w formie niestacjonarnej (oddziały szpitalne),
- 8 osób zgłosiło się do Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 8 rodzin skorzystało ze wsparcia Fundacji „Zdążyć z Miłością”,
- 10 rodzin korzystało ze wsparcia świetlic środowiskowych Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

W roku 2021 w Centrum udzielono 854 indywidualnych porad i konsultacji w ramach pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej, diagnostycznej i pedagogicznej. W związku z ustawą z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego od 14 marca 2020 roku spotkania wszelkich grup terapeutycznych, które realizowane były w Centrum w latach poprzednich zostały zawieszane, zaś indywidualne terapie, konsultacje dzieci, młodzieży i osób dorosłych odbywały się w formie spotkań indywidualnych lub z wykorzystaniem sposobów kontaktowania się na odległość (telefon, skype).

Ponadto w Centrum Usług Społecznych w Koszalinie w 2021 roku prowadzony był szereg działań mających na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie. Zadanie to realizował Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy i Poradnictwa Specjalistycznego. Osoby wchodzące w skład Zespołu obligatoryjnie powoływane były na koordynatorów grup roboczych w ramach realizowanych procedur „Niebieskie Karty”, przeprowadzały wywiady środowiskowe w środowiskach objętych procedurą, a także tworzyły pełne diagnozy problemów występujących w rodzinach. Dodatkowo pracownicy Zespołu regularnie monitorowali w środowisku funkcjonowanie rodzin objętych procedurą dzięki stałemu i regularnemu kontaktowi z innymi instytucjami zaangażowanymi w realizację procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto Zespół koordynował realizację programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób

stosujących przemoc, a także organizował szkolenia dla pracowników instytucji zaangażowanych w tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Koszalin. Pracownicy Zespołu w ramach konsultacji dla ofiar i sprawców przemocy w siedzibie Centrum przyjęli i zweryfikowali 53 zgłoszenia dotyczące podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie (dla części przyjętych przypadków została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”). W każdym z ww. przypadków osoby zgłaszające się uzyskiwały wyczerpujące informacje na temat placówek i instytucji pomocowych, możliwości uzyskania wsparcia specjalistów oraz podjęcia działań we własnym zakresie, w celu doprowadzenia do zatrzymania przemocy w rodzinie. Specjaliści Zespołu wspierali także merytorycznie pracowników socjalnych z innych działów, a jednocześnie stanowili także obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszystkie osoby wchodzące w skład Zespołu w minionym roku podniosły swoje kwalifikacje i umiejętności.

W 2021 roku zrealizowano następujące działania profilaktyczno – edukacyjne:

- 10.03.2021 roku oraz 12.03.2021 roku – główny specjalista Zespołu przeprowadził szkolenie wewnętrzne dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc. Szkolenie dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- 18.06.2021 roku – pracownicy ZS: główny specjalista wraz ze starszym specjalistą pracy socjalnej przeprowadzili on-line zajęcia dla położnych w ramach studiów podyplomowych,
- listopad/grudzień 2021 roku – główny specjalista Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Poradnictwa Specjalistycznego był jednym z realizatorów projektu socjalnego „NIE-agresji, TAK- rozmowie i dobrej zabawie” i we współpracy z policjantkami z Wydziału Prewencji z Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie odwiedził uczniów Szkoły Podstawowej nr 17 w Koszalinie, aby porozmawiać z młodzieżą o przemocy; w zajęciach uczestniczyło 227 dzieci,
- 25.11.2021 roku – główny specjalista Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Poradnictwa Specjalistycznego wygłosił wykład na konferencji „Problemy dzieci i młodzieży w czasie i po pandemii” organizowanej przez Fundację „Na Przekór Przeciwnościom”.

Ponadto przedstawiciel Centrum udzielił wywiadów w lokalnych mediach:

- 18.03.2021 roku – wywiad dla Radia ESKA; tematem rozmowy była sytuacja osób doznających przemocy w trakcie epidemii.
- 26.05.2021 roku – wywiad dla Radia ESKA; tematem rozmowy były przewidywane konsekwencje pandemii po tzw. „powrocie do życia” – pod kątem przemocy, uzależnień, problemów w obszarze zdrowia psychicznego etc.

Centrum od wielu lat realizuje zadanie zleczone z zakresu administracji rządowej tj. Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W minionym roku program realizowany był w wymiarze 70 godzin zajęć grupowych i indywidualnych. Zajęcia odbywały się w formie grupy otwartej – istniała możliwość dołączenia do programu

nowych uczestników w trakcie jego trwania. Program adresowany był do osób stosujących przemoc, zarówno mężczyzn jak i kobiet, a pomoc oferowana w ramach programu udzielana była bezpłatnie. Celem głównym programu było powstrzymanie osób stosujących przemoc od zachowań niepożądanych i doprowadzenie do zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie. Program ukończyło 3 uczestników (z 8 osób, które przynajmniej raz były na zajęciach). Program finansowany był ze środków Wojewody Zachodniopomorskiego, a kwota wydatkowana na realizację wyniosła 5600 zł.

W 2021 roku do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 161 formularzy „Niebieska Karta–A”, sporządzonych przez przedstawicieli następujących uprawnionych podmiotów:

Tabela 3. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty – A” z podziałem na uprawnione podmioty

Podmiot wszczynający procedurę „Niebieskie Kraty –A”	2021
Policja	100
Centrum	49
Oświata	9
ochrona zdrowia	2
MKRPA	1
Razem	161

Źródło: Dane Centrum

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przyjmuje i rozpatruje wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, wnioski o wydanie orzeczenia do ulg i uprawnień osób posiadających ważne orzeczenia ZUS. W 2021 roku MZON wydał 1402 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, 1323 to orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności, 24 osoby nie zostały zaliczone do grona niepełnosprawnych, a 55 osób otrzymało odmowę uzyskania orzeczenia. Po raz pierwszy orzeczenia uzyskało 546 osób. Do znacznego stopnia zaliczono 447 osób, do umiarkowanego 463 osoby, a do lekkiego 410 osób. Orzeczenia o niepełnosprawności zostały wydane 185 osobom, które nie ukończyły 16 roku życia, z czego zaliczonych zostało 170 dzieci, nie zaliczono 13 dzieci, 2 dzieci uzyskało odmowę wydania orzeczenia.

W realizację powyższego celu zaangażowany był również Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Koszalinie, który prowadził projekt uspołeczniający dla wychowanków. Projekt miał na celu angażowanie i wsparcie w podejmowanych aktywnościach społecznych, podtrzymywanie i rozwijanie integracji ze środowiskiem, doskonalenie umiejętności w zakresie postrzegania zasad panujących w rodzinie i społeczeństwie, doskonalenie znajomości najbliższego otoczenia, umożliwianie rozwoju indywidualnych zainteresowań, wspomaganie harmonijnego rozwoju, pomoc w kształtowaniu poprawnych relacji i interakcji społecznych, wsparcie osób w funkcjonowaniu w środowisku społecznym oraz wypełnianiu różnych ról społecznych, niwelowanie zachowań nieaprobowanych społecznie, integracja ze środowiskiem domowym. Ponadto OREW

w Koszalinie prowadził program wychowawczo – profilaktyczny obejmujący szereg działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu wychowanków, których celem było osiągnięcie względnie trwałych zmian w osobowości podopiecznych.

Nadto, realizowany był projekt pn. "Od rehabilitacji do samodzielności..." współfinansowany ze środków PFRON. Celem projektu było zwiększenie samodzielności oraz aktywności społecznej 59 osób niepełnosprawnych intelektualnie w wieku 0-25 lat. Zaplanowane działania miały charakter ciągły i nastawione były na zwiększenie samodzielności, aktywności społecznej i samowystarczalności, przygotowanie dzieci i młodzieży do pełnienia ról społecznych w różnych środowiskach oraz wprowadzanie ich do aktywnego życia i integrowania ich do środowiska. Uczestnicy projektu brali udział w zajęciach logopedycznych, rehabilitacji ruchowej, zajęciach z psychologiem, w treningu samodzielności i aktywności zawodowej.

Urząd Miejski w Koszalinie w ramach wsparcia mieszkańców organizował w minionym roku na terenie miasta Koszalin nieodpłatną pomoc prawną. W 2021 roku funkcjonowały 4 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, tj.:

1) Fundacja Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości, ul. Zwycięstwa 42, 75-029 Koszalin: Punkt prowadzony przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Koszalinie od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 14.00.

2) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, ul. Andersa 26, 75-012 Koszalin: Punkt prowadzony przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Koszalinie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 12.00.

3) Zarząd Budynków Mieszkalnych, ul. Łużycka 30, 75-815 Koszalin: Punkt prowadzony przez Okręgową Radę Adwokacką w Koszalinie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.45 do 12.45.

4) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, ul. Andersa 26, 75-012 Koszalin: Punkt prowadzony przez Okręgową Radę Adwokacką w Koszalinie od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.00 do 17.00.

W 2021 roku udzielono 940 nieodpłatnych porad, w tym 190 w zakresie prawa rodzinnego, tj.:

- 60 porad dotyczących dochodzenia alimentów,
- 51 porad dotyczących dzieci,
- 29 porad dotyczących konkubinatu,
- 25 porad dotyczących ustania małżeństwa
- 12 porad dotyczących zobowiązań alimentacyjnych,
- 5 porad dotyczących majątku małżonków,
- 4 porady dotyczące relacji w rodzinie,
- 2 porady dotyczące dysfunkcji w rodzinie,
- 1 poradę dotyczącą zawarcia małżeństwa,
- 1 poradę dotyczącą majątku małżonków.

Od 1 stycznia do 30 czerwca 2021 roku, z powodu pandemii, nieodpłatna pomoc prawna na terenie Koszalina świadczona była tylko telefonicznie. Mieszkańcy Koszalina mogli

skorzystać z porady poprzez: umówienie wizyty pod wskazanym numerem telefonu w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Koszalinie, zarejestrowanie wizyty pod adresem np.ms.gov.pl/zapisy lub skorzystać z danych kontaktowych znajdujących się w Biuletynie Informacji Publicznej. Od 1 lipca 2021 roku ponownie zostały uruchomione 4 stacjonarne punkty nieodpłatnej pomocy prawnej.

Na stronie www.bip.koszalin.pl w zakładce Nieodpłatna Pomoc Prawna na terenie Miasta Koszalina <https://bip.koszalin.pl/arttykul/107/29/nieodplatna-pomoc-prawna-na-terenie-miasta-koszalina> umieszczone były najważniejsze informacje, tj.: wykaz porad prawnych – lista danych kontaktowych, miejsca i godziny świadczenia bezpłatnych porad prawnych udzielanych przez Miasto Koszalin w 2021 roku, karta informacyjna dla osób poszkodowanych przestępstwem, karta informacyjna poradnictwa, lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa oraz informacja Ministerstwa Sprawiedliwości o systemie nieodpłatnej pomocy.

W realizację omawianego celu zaangażowane było także Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON. W ramach ich działalności w 2021 roku 1887 osób skorzystało z poradnictwa i usług specjalistycznych. W liczbie tej: 899 osób to osoby uzależnione i zagrożone uzależnieniem, 814 osób to dorośli członkowie rodzin z problemem alkoholowym (osoby z syndromem współuzależnienia i DDA). W zaawansowanych programach psychoterapii, realizowanych ze środków Urzędu Miasta MKRPA, skorzystały 322 osoby, w tym 160 osób uzależnionych i 162 członków rodzin z problemem alkoholowym.

Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koszalinie, włączając się w realizację powyższego celu, prowadziła wiele zajęć i spotkań skierowanych zarówno do osób dorosłych, jak i dzieci.

1. Działania edukacyjne podnoszące kompetencje rodzicielskie realizowane były w następujących formach:

- indywidualne konsultacje dla rodziców i opiekunów prowadzone na terenie szkół i przedszkoli – 182 osoby,
- indywidualne konsultacje dla rodziców i opiekunów prowadzone na terenie MPP-P – 2683 osoby,
- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z zespołem Aspergera – 149 osób,
- prelekcje, warsztaty psychoedukacji rodzicielskiej na terenie placówek oświatowych oraz porady indywidualne – 525 osób.

2. Spotkania psychoedukacyjne dla rodziców na terenie placówek oświatowych i MPP-P, takie jak:

- „Jak zadbać o dobre relacje z nastolatkiem. Czynniki chroniące, bariery komunikacyjne, egzekwowanie wymagań” – 20 osób,
- „Wsparcie dzieci w sytuacjach kryzysowych. Przyczyny i skutki samookaleczeń” – 20 osób,
- „Wczesne objawy ryzyka dysleksji u dzieci przedszkolnych” – 25 osób,
- „Moje dziecko ma trudności szkolne. Jak przygotować dziecko na badanie w poradni” – 25 osób,

- Spotkania dla rodziców – indywidualne problemy dziecka – wypracowanie form wsparcia dla dziecka i rodzica – 30 spotkań – 21 osób,
- „Życie w zgodzie z Zespołem Aspergera” – 191 spotkań – 149 osób,
- „Popołudnie dla rodzica” – 2 spotkania – 50 osób,
- Profilaktyka uzależnień, zdrowia psychicznego, psychoedukacja dotycząca wspierania prawidłowego rozwoju psychospołecznego, emocjonalno-społecznego – 84 spotkania,
- Spotkania psychoedukacyjne dla rodziców ukierunkowane na zdobywanie wiedzy o zdrowiu psychicznym, sposobach reagowania, możliwościach wspierania dziecka, specjalnych potrzebach edukacyjnych, zaburzeniach emocjonalno-społecznych – 150 spotkań,
- Interwencje kryzysowe – 2 zgłoszenia.

3. Zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych:

- Zajęcia warsztatowe dla uczniów szkoły podstawowej: „Relacje rówieśnicze” – 2 spotkania – 50 osób.

4. Formy indywidualne –MPP-P:

- Indywidualna psychoterapia dzieci i młodzieży – 414 sesji – 81 osób,
- Psychoedukacja: profilaktyka uzależnień, profilaktyka zdrowia psychicznego, wspieranie prawidłowego rozwoju psychicznego – 84 spotkania indywidualne,
- Interwencje kryzysowe – 2 zgłoszenia,
- Indywidualne wsparcie i psychoedukacja dziecka z zachowaniami trudnymi i zaburzeniami emocji – 21 osób – 30 spotkań,
- Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym – 32 spotkania – 7 osób,
- Terapia psychologiczna – Praca w obszarze stanów lękowych, zaburzeń odżywiania, zaburzeń depresyjnych, trudności adaptacyjnych, obniżonej, nieadekwatnej samooceny, braku akceptacji siebie, kryzysów rozwojowych – 50 spotkań – 6 osób,
- Psychoterapia psychodynamiczna z elementami CBT młodzieży – 6 osób – 35 sesji,
- Indywidualne wsparcie dla rodziców dzieci/uczniów z zespołem Aspergera – 149/ 191 spotkań,
- Indywidualne konsultacje - wsparcie dla nauczycieli dzieci/ uczniów z zespołem Aspergera – 7 spotkań – 6 osób,
- Terapia logopedyczna – 395 osób.

5. Terapia EEG Biofeedback – 198 sesji – 26 osób.

6. Formy grupowe –MPP-P:

- Terapia TRE - dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z zespołem Aspergera i zaburzeniami zachowania i emocji, nadpobudliwością psychoruchową i zaburzeniem koncentracji uwagi – 10 osób/2 grupy – 47 spotkań,
- Zajęcia grupowe logopedyczne i ogólnorozwojowe dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością – 10 dzieci/ 2 grupy – 30 spotkań,
- Zajęcia logorytmiczne – 5 dzieci/ 2 grupy – 13 spotkań,

- Grupa wsparcia dla pedagogów/psychologów szkolnych, indywidualne konsultacje dla pedagogów i psychologów szkolnych - superwizje trudnych sytuacji wychowawczych, rozwojowych – 256 konsultacji,
- Zajęcia warsztatowe dla uczniów szkoły podstawowej nt. „Relacje rówieśnicze” – 2 spotkania – 50 osób.

7. Prowadzenie działań integracyjnych w środowisku lokalnym, w tym m.in. dot. akceptacji i integracji rodzin, w których występuje niepełnosprawność:

- Diagnostyka i terapia dzieci w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Liczba przeprowadzonych diagnoz, wydanych opinii oraz zajęć terapeutycznych:

- liczba diagnoz – 110,
- liczba wydanych opinii – 110,
- liczba zajęć terapeutycznych – 432 (9 dzieci),
- Program Za Życiem: Zajęcia terapeutyczne – 70 dzieci – 1727,50 godzin.
- Gazetka MPP-P „Poczytajcie mamó, tato...” – 12 numerów.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy Koszalin prowadziło w 2021 roku pięć placówek wsparcia dziennego na terenie miasta Koszalin. Do placówek uczęszczało 220 podopiecznych – dzieci w wieku od 6 do 17 lat, zdecydowana większość (80%) to uczniowie szkół podstawowych, pozostałe dzieci to młodzież ucząca się w szkołach ponadpodstawowych oraz 6-latki. Część podopiecznych posiadała orzeczenia z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej (spektrum autyzmu, autyzm, niedostosowanie społeczne, zaburzenia zachowania i emocji, nadpobudliwość oraz niepełnosprawność ruchowa i problemy neurologiczne, jedno dziecko niedowidzące). Część dzieci wymagała pomocy w rozwiązywaniu problemów szkolnych, zwłaszcza po lekcjach zdalnych. Na bieżąco wspierano dzieci, których rodzice nie radzili sobie z obsługą komputerów w czasie zdalnej nauki poprzez indywidualną i systematyczną pomoc wychowawców. Placówki działały od poniedziałku do piątku w godzinach od 11.00 do 17.00. W czasie ferii i wakacji w godzinach od 9.00 do 15.00. W 2021 roku objęto wsparciem 160 rodzin.

Środowiskowe Ogniska Wychowawcze TPD realizowały następujące działania:

- pomoc dzieciom w nadrobieniu zaległości szkolnych,
- organizacja czasu wolnego poprzez realizację zajęć rozwijających oraz korygujących nieprawidłowe postawy i zachowania,
- systematyczne ćwiczenia edukacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb dziecka według zaleceń specjalistów,
- systematyczne zajęcia profilaktyczne (program zdrowego odżywiania „Żółty Talerz”, program profilaktyczno – wychowawczy „Spójrz Inaczej”, zajęcia profilaktyczne realizowane we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną oraz Powiatową Komendą Policji),
- zajęcia edukacyjne i profilaktyczne dla rodziców oraz indywidualne konsultacje i wsparcie rodziców przez pedagogów rodzinnych (pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych z dziećmi, kierowanie do specjalistów i odpowiednich instytucji,

pomoc w rozwiązywaniu różnych problemów trudnych dla rodziny, wspieranie rodzin zastępczych poprzez konsultacje oraz systematyczną pomoc dzieciom),

- dzięki wsparciu NBP zrealizowano we wszystkich placówkach warsztaty o racjonalnym planowaniu budżetu domowego i oszczędzaniu,
- dożywianie – codzienne zdrowe posiłki (podwieczorki lub drugie śniadania w czasie wolnym od zajęć szkolnych) dzięki realizacji programu „Żółty Talerz”,
- rodziny w trudnej sytuacji wspierano przekazując środki higieniczne, dezynfekcyjne oraz materiały szkolne, ubrania i paczki żywnościowe,
- zorganizowano wycieczki oraz kolonie dla podopiecznych (kolonia socjoterapeutyczna w Wiśle dla 20 podopiecznych, kolonia artystyczna w Serocku dla 25 podopiecznych, 2 wycieczki - alpakoterapia na Sosnowych Wzgórzach dla 80 podopiecznych, 4 wycieczki do stadniny koni połączone z zajęciami terapeutycznymi – skorzystało 160 podopiecznych),
- w czasie ferii i wakacji realizowano zajęcia rozwijające pasje naszych podopiecznych, wycieczki, wyjścia na rozmaite warsztaty, do muzeum, teatru, kina, sal zabaw, zajęcia prozdrowotne, profilaktyczne, socjoterapeutyczne, sportowe oraz dożywianie w formie obiadów i drugich śniadań,
- przez cały rok organizowane były w placówkach darmowe lekcje nauki gry na różnych instrumentach, nauka tańca, śpiewu, warsztaty rękodzieła, kurs rysunku i malarstwa, zajęcia sportowe i rekreacyjne,
- przez cały rok wychowawcy i pedagodzy rodzinni wspierali rodziny w kryzysowych sytuacjach poprzez stałą współpracę z pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin, kuratorami, wychowawcami, nauczycielami i pedagogami szkolnymi,
- część naszych podopiecznych potrzebowała pomocy psychologicznej i pedagogicznej po okresach izolacji i kwarantannach, zapewniano wówczas wsparcie poprzez zajęcia i rozmowy indywidualne ze specjalistami, zajęcia socjoterapeutyczne i pomoc psychologiczną.

Dzięki stałej pomocy i wsparciu specjalistów poprawie uległo funkcjonowanie wielu rodzin, szczególnie tych zagrożonych odebraniem dzieci. Na koniec roku wszyscy podopieczni otrzymali prezenty dzięki sponsorom z Akcji „Gwiazdor”.

Stowarzyszenie „SOS Wioski Dziecięce w Polsce” prowadzi Program Umacniania Rodziny „SOS Rodzinie” na terenie Gminy Miasta Koszalin od lipca 2017r. W 2021 roku Program „SOS Rodzinie” wspierał 48 rodzin, w których wychowuje się 129 dzieci i młodych dorosłych. Łącznie grupa beneficjentów stanowi 198 osób (w tym dzieci, młodzi i ich opiekunowie).

W 2021r. zarejestrowano Specjalistyczną Placówkę Wsparcia Dziennego „Pozytywka” w Koszalinie (dalej PWD), która rozpoczęła swoją działalność od 01.03.2021r. PWD dysponuje 30 miejscami dla dzieci w wieku szkolnym. Z zajęć grupowych korzystały dzieci w normie rozwojowej, a także podopieczni z różnego typu zaburzeniami, m.in.: ADHD, Zespół Aspergera, zaburzenia zachowania, niepełnosprawność ruchowa, niepełnosprawność

intelektualna, problemy ze zdrowiem psychicznym. Ze względu na wymagania grup zajęcia były prowadzone przez dwóch wychowawców.

W PWD realizowane były zajęcia edukacyjne mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych, utrwalanie i zapamiętanie wiadomości szkolnych. Dzieci otrzymały wsparcie m.in. w odrabianiu lekcji, zrozumieniu oraz zaliczeniu materiału szkolnego, a także pogłębianiu wiedzy z wybranych tematów. Wychowawcy prowadzili również indywidualne zajęcia wyrównawcze i kompensacyjne dla dzieci. Dodatkowo realizowano pomoc w ramach zajęć logopedycznych dla 14 dzieci, korepetycje z matematyki dla 17 dzieci oraz języka angielskiego dla 23 dzieci. W minionym roku kontynuowano cykl warsztatów dla dzieci - trening umiejętności społecznych, prowadzony przez psychologa, w zakresie komunikacji z rówieśnikami i dorosłymi, radzenia sobie ze stresem, budowania pozytywnej samooceny. Zajęcia socjoterapeutyczne dedykowane były dla młodzieży. Uczestnicy poznawali się wzajemnie, mogli sprawdzić, jak funkcjonują w grupie, uczyli się komunikacji, uczestniczyli w grach i zajęciach rozwojowych, wyjściach i wyjazdach kulturalnych, w tym Gali Rozdania Fryderyków 2021 w Szczecinie. Co ważne, młodzież kontynuuje kontakt ze sobą również poza PWD.

Wsparcie wychowawców PWD skoncentrowane było także na organizacji czasu wolnego dla podopiecznych i prowadzeniu rozmów wspierających z nimi. Ważnym celem działań PWD było wzbudzanie motywacji dzieci do systematycznej nauki oraz podtrzymywania kontaktów z kolegami i koleżankami z grupy rówieśniczej. Organizowano zajęcia tematyczne w tym zajęcia kreatywne, profilaktyczne, sportowe, teatralne, ogrodnicze. Dzieci tworzyły autorskie gry planszowe, uczestniczyły w zajęciach z programowania z wykorzystaniem Robota EduPhoton, maty czy gry Scootie. Dzięki tym narzędziom podopieczni mieli możliwość poznać podstawy grafiki komputerowej. Od września 2021 roku odbywały się zajęcia sensoryczne, a także kulinarne (pieczenie pierniczków, babeczek, gofrów), dziewiarskie (tworzenie makramy) oraz majsterkowania (budki lęgowe dla ptaków).

Istotnym wsparciem dla dzieci i młodzieży były zajęcia relaksacyjne prowadzone codziennie przez wychowawców: kilkanaście minut codziennego skupienia na obserwacji swojego wnętrza i własnego ciała wprowadzało dzieci w stan odprężenia, wzmacniało ich koncentrację, rozładowywało napięcie emocjonalne, działało pobudzająco na wyobraźnię i kreatywność. Realizowane były liczne wyjścia, by dzieci poznawały okoliczne atrakcje. Do tych aktywności można zaliczyć m.in. spacer po Górze Chełmskiej, wizytę w papugarni, obserwatorium astronomicznym, parku trampolin, wycieczkę na Sosnowe Wzgórze (poznanie i karmienie zwierząt w mini zoo, zajęcia sportowe, warsztaty kreatywne).

Ponadto PWD prowadziła indywidualne zajęcia rozwojowe i edukacyjne dla dzieci w wieku 3 -6 lat, których celem było m.in. stymulowanie zmysłów, zapewnienie harmonijnego rozwoju dzieci, budowanie samodzielności, przygotowanie do rozwoju podstawowych umiejętności czytania, liczenia, pisania, orientacji przestrzennej, koordynacji wzrokowo-ruchowej. Wychowawca placówki inicjował również zabawy dzieci z rodzicami i przekazywał

opiekunom wskazówki, jak wspierać swoje dziecko w rozwoju. W zajęciach uczestniczyło łącznie 7 dzieci (6 rodzin).

Stowarzyszenie „SOS Wioski Dziecięce w Polsce” realizowało Program „SOS Rodzinie”, którego celem jest wsparcie rodzin przeżywających trudności, a także zapobieganie odseparowaniu dzieci od rodziny biologicznej. Głównym wsparciem jakim objęci byli beneficjenci PUR była pomoc socjalna i wsparcie rodzin, na które w minionym roku przeznaczono 697 godzin pracy zarówno w trybie pracy środowiskowej w domach podopiecznych, jak i poprzez działania w siedzibie Programu. Działania te skupione były na realizacji celów założonych w planach rozwoju rodziny, do których dodano interwencje związane z pandemią: monitorowanie kondycji psychicznej podopiecznych i sytuacji finansowej rodzin. Wspólnie pracowano nad podnoszeniem kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, organizacji opieki zdrowotnej, zaangażowania w budowanie relacji między członkami rodziny, pomocy w organizacji pracy zarobkowej, zrównoważonego prowadzenia budżetu domowego, budowania sieci wsparcia społecznego. Ważnym obszarem pracy z beneficjentami było szeroko rozumiane zdrowie. Pracownicy PUR motywowali beneficjentów do dbania o swoje zdrowie, higienę osobistą, zachęcali do rejestracji u specjalistów i wizyt profilaktycznych. Działania pracowników Programu na rzecz poprawy sytuacji rodzin obejmowały również organizację konsultacji prawnych dla rodzin, pomoc w uzupełnieniu i złożeniu dokumentów dotyczących rekrutacji do żłobków, przedszkoli, szkół, wniosków do instytucji lokalnych, zgłoszenia dzieci na badania psychologiczno-pedagogiczne, pomoc w organizowaniu konsultacji specjalistycznych, w tym lekarskich.

Wsparcie psychologiczne jest stałym i bardzo ważnym elementem wieloaspektowego wsparcia rodzin w programie PUR w Koszalinie. Jego dodatkowym celem w ubiegłym roku było zmniejszenie obaw, lęku, stresu i poczucia zagrożenia wśród beneficjentów w związku z pandemią. Z obserwacji kadry programu wynika, że część podopiecznych doświadczała przytłoczenia obowiązkami, obniżonego nastroju, dużego rozdrażnienia spowodowanego całodobową opieką nad dziećmi, poczucia osamotnienia. Zrealizowano łącznie 307 godzin konsultacji psychologicznych, z których skorzystało łącznie 82 podopiecznych (37 dzieci i młodzieży, 45 dorosłych). Systematyczną psychoterapią, a także pomocą w kryzysie objęto 14 beneficjentów.

W ramach Klubu Rodzica zorganizowano dla 8 rodziców warsztaty umiejętności wychowawczych, które obejmowały tematykę wzmacniania kompetencji wychowawczych.

W ramach budowania wsparcia społecznego Stowarzyszenie „SOS Wioski Dziecięce w Polsce” organizowało spotkania i wyjazdy dla rodzin. Celem było budowanie i wzmacnianie więzi rodzinnych i społecznych. W minionym roku zorganizowano trzy duże wydarzenia, które spotkały się z pozytywnym odbiorem ze strony rodzin biorących udział w Programie. W lipcu 2021 roku odbył się III Piknik Rodzinny zorganizowany w Arboretum *Karnieszewice*, w którym uczestniczyło 85 osób, we wrześniu 2021 roku natomiast miało miejsce Rodzinne Grzybobranie. Miniony rok zakończył się świątecznym spotkaniem.

Program Umocnienia Rodziny „SOS Rodzinie” Koszalin realizował w okresie objętym sprawozdaniem projekt „Pomocna dłoń – kompleksowy program wsparcia dziecka i rodziny”. Projekt jest częścią szerszych działań realizowanych przez Stowarzyszenie „SOS Wioski Dziecięce w Polsce” także w innych lokalizacjach poza Koszalinem. Projekt współfinansuje Unia Europejska w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Więcej informacji nt. projektu można znaleźć na stronie internetowej: <https://wioskisos.org/projekty-unii-europejskiej/>. Projekt będzie realizowany w kolejnych latach.

2. ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE GMINY MIASTA KOSZALIN I ICH PROFESJONALIZACJA

Centrum, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, świadczy szerokie wsparcie dla obecnie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej. Opiekunowie zastępczy na co dzień mają możliwość korzystania ze wsparcia i pomocy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, specjalistów pracy socjalnej oraz psychologów i pedagoga.

2.1. WSPOMAGANIE ORGANIZACYJNE, FINANSOWE, SPECJALISTYCZNE, SZKOLENIOWE, RODZIN ZASTĘPCZYCH, SZCZEGÓLNI DLA ZAWODOWYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, w tym specjalistyczne rodziny zastępcze i zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz rodzinne domy dziecka.

Tabela 4. Liczba dzieci i rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Koszalin na dzień 31.12.2021 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	73	85
Rodziny zastępcze niezawodowe	25	27
Rodziny zastępcze zawodowe	3	8
pogotowia	1	8
specjalistyczne	1	1
Rodzinne domy dziecka	7	66

Źródło: Dane Centrum

Tabela 5. Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka wypłacane opiekunom zastępczym w latach 2019 – 2021 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Rodziny zastępcze spokrewnione	806,1	820,0	824,4
Rodziny zastępcze niezawodowe	400,5	446,4	423,3
Rodziny zastępcze zawodowe	66,5	134,5	148,8
pogotowia	47,6	84,5	103,1
specjalistyczne	15,2	15,2	15,8
Rodzinne domy dziecka	833,0	750,2	830,2

Źródło: Dane Centrum

Tabela 6. Dodatki wychowawcze wypłacone w latach 2019 – 2021 roku (w tys. zł) bez kosztów obsługi

Wyszczególnienie	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Dodatek wychowawczy – rodziny zastępcze	963,9	1.001,6	1.011,4
Dodatek wychowawczy – instytucjonalna piecza zastępcza	104,5	104,4	122,3

Źródło: Dane Centrum

W minionym roku na terenie Gminy Miasta Koszalin powstało 20 nowych rodzin zastępczych, w tym:

- 15 spokrewnionych,
- 4 niezawodowe,
- 1 zawodowa.

W 2021 roku do pieczy zastępczej przyjęto po raz pierwszy 44 małoletnich, a opuściło pieczę zastępczą 60 małoletnich.

Liczba dzieci z innych powiatów przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Gminy Miasta Koszalin wynosiła, na dzień 31 grudnia 2021 roku, 37 dzieci wraz z pełnoletnimi wychowankami. W 2021 roku napłynęło do rodzinnych form pieczy zastępczej na teren Miasta Koszalin 8 dzieci z terenu innych powiatów, a opuściło ją 8 dzieci i 5 osób, które osiągnęły pełnoletność. Z tytułu zawartych porozumień pomiędzy powiatami Gmina Miasto Koszalin otrzymała kwotę 603,3 tys. zł. Ponadto, na dzień 31 grudnia 2021 roku w pieczy zastępczej typu rodzinnego na terenie innych powiatów przebywało 19 dzieci (wraz z pełnoletnimi wychowankami) z terenu Gminy Miasta Koszalin. W 2021 roku umieszczono w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów 12 dzieci z terenu Koszalina. W 2021 roku zawarto 11 nowych porozumień w sprawie ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka przebywającego na terenie innego powiatu. Łącznie w 2021 roku odeszło z rodzinnej formy pieczy zastępczej na terenie innych powiatów 7 dzieci z Gminy Miasto Koszalin, a 3 dzieci przeszło do innej rodzinnej pieczy zastępczej. Rozwiązaniu uległo 10 porozumień. Wydatki poniesione z tego tytułu w minionym roku wyniosły 281,1 tys. zł.

W minionym roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów przebywało 5 dzieci z terenu Gminy Miasta Koszalin. W 2021 roku umieszczono 1 dziecko pochodzące z Koszalina w placówce na terenie innego powiatu. Zawarto 1 nowe porozumienie w sprawie ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie. W 2021 roku 3 dzieci opuściło instytucjonalną pieczę zastępczą. Rozwiązaniu uległy 3 porozumienia. Koszt utrzymania dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2021 roku wyniósł 218,2 tys. zł.

Do dnia 9 września 2021 roku Centrum pokrywało koszty za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka przebywającego w Ośrodku Leczniczo – Rehabilitacyjnym „Pałac Kamieniec”. Kwota wydatków wyniosła 28,8 tys. zł.

Istniejące formy pieczy zastępczej objęte były wsparciem 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 starszych specjalistów pracy socjalnej. Pedagog oraz psycholodzy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy i Poradnictwa Specjalistycznego Centrum udzielali indywidualnych konsultacji dla opiekunów zastępczych. Ponadto specjaliści ww. zespołu przeprowadzili 54 diagnozy dzieci kierowanych i umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tabela 7. Liczba rodzin zastępczych korzystających z porad specjalistów w latach 2019 – 2021

Wyszczególnienie	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Pedagog	21	19	24
Psycholog	115	139	96

Źródło: Dane Centrum

Tabela 8. Liczba porad udzielonych rodzinom zastępczym w latach 2019 – 2021

Wyszczególnienie	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Pedagog	34	46	68
Psycholog	290	186	214

Źródło: Dane Centrum

Publiczny Ośrodek Adopcyjny ściśle współpracuje z Centrum. Jego głównym celem jest prowadzenie procedur przysposobienia oraz przygotowanie osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka. W 2021 roku zgłoszono do Publicznego Ośrodka Adopcyjnego 112 dzieci, zakwalifikowano pozytywnie 33 dzieci. Z terenu Gminy Miasta Koszalin zgłoszono do ww. ośrodka 14 dzieci, z czego do przysposobienia zakwalifikowano 9 małych dzieci.

Tabela 9. Adopcje w 2021 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Adopcje krajowe	21	28
Adopcje zagraniczne	0	0
Adopcje wewnątrzrodzinne	22	24

Źródło: Dane POA w Koszalinie

W minionym roku sprawozdawczym 7 małych dzieci zgłoszonych z terenu Gminy Miasta Koszalin umieszczono w rodzinach adopcyjnych oraz zaopiniowano sprawy dla 18 dzieci w przysposobieniach wewnątrzrodzinnych. 4 koszalińskie rodziny przysposobiły dzieci. Ponadto w Publicznym Ośrodku Adopcyjnym w Koszalinie funkcjonuje zespół wspierania rodzin adopcyjnych. Rodziny i dzieci z Koszalina w 2021 roku skorzystały z dodatkowych działań zorganizowanych przez Publiczny Ośrodek Adopcyjny. Pracownicy Ośrodka wzięli osobisty lub telefoniczny udział w 1315 zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach i u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Omówiono sytuację 2224 dzieci (7 powiatów). Publiczny Ośrodek Adopcyjny opracował materiały do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze, uzupełniające program szkoleniowy „Adres tymczasowy: opieka

zastępcza". Uruchomiono telefon dyżurny w godzinach 15⁰⁰ - 19⁰⁰ dla rodzin zainteresowanych adopcją i rodzin adopcyjnych w trakcie „lockdownu”. Ponadto w 2021 roku kontynuowano działania Zespołu Wsparcia Rodzin Adopcyjnych (od marca do czerwca zdalnie), w ramach którego prowadzone były:

- pomoc rodzinom biologicznym,
- pomoc psychologiczna dla rodzin adopcyjnych,
- terapia indywidualna.

Ogółem skorzystało 127 kandydatów do przysposobienia (przed szkoleniem) oraz po kwalifikacji do przysposobienia, 19 rodzin, które przysposobiły dzieci, 36 rodzin naturalnych. Ponadto Publiczny Ośrodek Adopcyjny współpracował z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny: Szpitale, USC, sądy, PCPR, MOPS, GOPS, Ośrodki Adopcyjne, placówki opiekuńczo – wychowawcze. Ośrodek wziął udział w projekcie „Pomaganie – mamy to we krwi!” zorganizowanym przez Centrum. POA promował ideę adopcji poprzez prowadzenie strony internetowej oraz strony na portalu społecznościowym.

Na terenie Miasta Koszalin funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 i Nr 2), podlegające bezpośrednio Urzędowi Miejskiemu w Koszalinie. Na dzień 31 grudnia 2021 roku, w placówkach przebywało 15 wychowanków. Centrum w 2021 roku skierowało do nich 5 dzieci. W 2021 roku dwoje wychowanków usamodzielniało się.

Ponadto, na terenie Miasta Koszalin funkcjonują 2 placówki opiekuńczo - wychowawcze:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego, Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Koszalinie, prowadzona na zlecenie Gminy Miasta Koszalin przez Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce. Na dzień 31 grudnia 2021 roku, w placówce przebywało 11 dzieci: 6 dzieci z terenu Gminy Miasta Koszalin oraz 5 dzieci z terenu innych powiatów. W ciągu roku placówkę opuściło 6 dzieci i 4 dzieci zostało przyjętych do placówki. Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w 2021 roku w ww. placówce wynosił 3600,00 zł.

Wychowankowie MWM objęci byli kompleksowymi oddziaływaniami opiekuńczymi i wychowawczymi. Kilkoro wychowanków korzystało z terapii i wsparcia psychologicznego, objęci byli opieką lekarzy psychiatrów. Ponadto wychowankowie korzystali z programu zajęć, które odbywały się na terenie placówki. Angażowali się w wiele inicjatyw społecznych i akcji charytatywnych. W 2021 roku placówka nawiązała współpracę z Lasami Państwowymi, aby wspólnymi siłami dbać o otaczające środowisko. W ramach współpracy z Fundacją Make a Change dwóch podopiecznych placówki wyjechało na campus do Namibii, gdzie zajmowali się ratowaniem dzikich, zagrożonych zwierząt. Wychowankowie czas wolny spędzali na licznych wycieczkach, rajdach rowerowych, biwakach, podróżach po Polsce, zjazdach na nartach i górskich wycieczkach.

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Towarzystwa Przyjaciół Dzieci typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistycznego – terapeutycznego z siedzibą

w Starych Bielicach prowadzona na zlecenie Gminy Miasta Koszalin przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie. Na dzień 31 grudnia 2021 roku, w placówce przebywało: 14 wychowanków: 8 dzieci z Gminy Miasta Koszalin oraz 6 dzieci z innych powiatów. W ciągu roku placówkę opuściło 10 dzieci i przyjęto 8 nowych wychowanków. Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w 2021 roku w ww. placówce wynosił 4556,69 zł.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Starych Bielicach w 2021 roku zabezpieczyła całodobową opiekę, wychowanie oraz terapię zatrudniając specjalistyczną kadrę w postaci: 5 wychowawców, psychologa, pedagoga, socjoterapeutę. Wychowankowie korzystali również z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych. Placówka zaspokoiła również niezbędne potrzeby emocjonalne, bytowe, społeczne, zdrowotne (ok. 80 wizyt u lekarzy specjalistów, m.in. pediatra, okulista, ginekolog, alergolog, psychiatra, neurolog, ortopeda itp.), rozwojowe, religijne itp. Na terenie placówki dzieci uczestniczyły w zajęciach socjoterapeutycznych, zajęciach z psychologiem, zajęciach z pedagogiem. Odbywały się regularne spotkania społeczności. Kadra placówki stale podnosi swoje kompetencje i umiejętności, od 01.01 2021r. do 31.12.2021. brała udział w szkoleniach, m.in. dotyczącym przeciwdziałania przemocy - „Spójrz inaczej na agresję” - program profilaktyczny certyfikowany przez PARPA, komunikacji i budowania poprawnych relacji, praw dziecka, wypalenia zawodowego, zapobieganiu uzależnień, bhp oraz w dwudniowym szkoleniu na temat komunikacji interpersonalnej. Wychowankowie brali udział w zajęciach w formie indywidualnej i grupowej z psychologiem, a także mieli zapewnioną możliwość kształcenia i wyrównywania opóźnień rozwojowych i szkolnych. Ponadto placówka podejmowała działania w celu powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Odbyło się około 10 spotkań indywidualnych z pedagogiem i psychologiem. Skutkiem podejmowanych działań był powrót dwóch braci do rodziny biologicznej, 1 wychowanka usamodzielniała się razem ze swoją 1,5 roczną córką. Dzieci, które trafiły do placówki w trybie interwencyjnym zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub wróciły do rodzin biologicznych.

Wychowawcy systematycznie prowadzili różnorodne zajęcia, m.in. zajęcia z elementami socjoterapii, zajęcia psychoedukacyjne, terapeutyczne, techniczno-plastyczne, sportowo-rekreacyjne, kulinarne. Placówka została wyposażona w sprzęt komputerowy oraz sportowy i plastyczny do rozwoju zainteresowań. Odbywały się turnieje w tenisa stołowego, piłkarzyki, rozgrywki w piłkę nożną. Dzieci uczęszczały na basen, do Aquaparku, brały udział w zajęciach plastycznych, sportowych i kulinarnych na terenie placówki, uczestniczyły w festynach szkolnych, wyjazdach do schroniska, wyjazdach do kina, na kręgielnię, basen, do parku trampolin. Brały też udział w zorganizowanych wycieczkach wakacyjnych, m.in. do Dąbek oraz Dźwirzyna, Doliny Charlotty, wyjeżdżały nad morze do Międzyzdrojów i Kołobrzegu. Podopieczni oraz ich rodziny mieli możliwość na bieżąco, wg potrzeb, korzystać z pomocy prawnej, zarówno na terenie placówki, jak i przez prawnika współpracującego z Oddziałem Okręgowym TPD w Koszalinie.

2.2. KWALIFIKOWANIE, W TYM SZKOLENIE DLA KANDYDATÓW NA NIEZAWODOWE I ZAWODOWE RODZINY ZASTĘPCZE ORAZ RODZINNE DOMY DZIECKA

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, kandydaci na opiekunów zastępczych podlegają analizie sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, dokonywanej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2021 roku 26 osób zgłosiło gotowość od pełnienia funkcji rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i rodzinnego domu dziecka.

Tabela 10. Kandydatury na rodziny zastępcze w 2021 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób
Kandydaci na rodziny zastępcze spokrewnione	17
Kandydaci na rodziny zastępcze niezawodowe	7
Kandydaci na rodziny zastępcze zawodowe	0
Kandydaci na rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0
Kandydaci na rodzinne domy dziecka	2

Źródło: Dane Centrum Usług

W minionym roku skierowano na szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i pełnienia funkcji rodzinnego domu dziecka 12 osób. Dziesięcioro z nich ukończyło szkolenie prowadzone przez Doradztwo Psychopedagogiczne – Szkolenia Aleksandra Lachowicz na podstawie programu „PRZYJAZNY DOM”, zgodnie z akredytacją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (decyzja Nr 10/2018/RZ). Natomiast dwoje kandydatów wzięło udział w szkoleniu on-line prowadzonym przez Fundację MAIO z Wrocławia.

2.3. POPULARYZACJA IDEI RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

W związku z pandemią COVID-19 w roku 2021 brak było możliwości zorganizowania uroczystości z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz Dnia Dziecka. W związku z powyższym opiekunowie zastępczy wraz z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej zostali zaproszeni na słodki poczęstunek na świeżym powietrzu, serwowany z „Lodobusa” z lokalnej pracowni lodów. Z okazji Mikołajek Centrum przygotowało dla wszystkich dzieci umieszczonych w środowiskach zastępczych oraz rodzin z dziećmi objętych wsparciem asystentów rodziny paczki oraz vouchery do kina.

Centrum prowadziło również działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego. Na stronach internetowych zamieszczone były ogłoszenia dotyczące poszukiwania kandydatów na opiekunów zastępczych. W czasie wykonywania swoich zadań obejmujących współpracę z różnego rodzaju instytucjami, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej promowali ideę rodzicielstwa zastępczego, podczas rozmów bezpośrednich i telefonicznych z przedstawicielami instytucji oraz organizacji działających w obszarze wsparcia dziecka

i rodziny funkcjonujących na terenie miasta Koszalin.

3. WSPIERANIE PROCESU USAMODZIELNIENIA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIELICZY ZASTĘPCZEJ

Osobą usamodzielnianą jest osoba, która po osiągnięciu pełnoletności opuszcza rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

3.1. WSPIERANIE OSÓB USAMODZIELNIANYCH W AKTYWNYM UCZESTNICZENIU W ŻYCIU SPOŁECZNO – ZAWODOWYM, KONTYNUOWANIU NAUKI I UZYSKANIU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Osoby usamodzielniane objęte są zgodnie z przepisami różnymi formami pomocy.

Tabela 11. Liczba osób usamodzielnianych korzystających z pomocy finansowej w 2021 roku

Wyszczególnienie	Liczba usamodzielnianych z rodzin zastępczych	Liczba usamodzielnianych z placówek
Pomoc na kontynuowanie nauki	30	11
Pomoc na usamodzielnienie pieniężne	3	6
Pomoc na zagospodarowanie rzeczowe	6	4

Źródło: Dane Centrum

Tabela 12. Wysokość świadczeń udzielonych w 2021 roku usamodzielnianym wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wysokość pomocy
Pomoc na kontynuowanie nauki	130,4
Pomoc na usamodzielnienie pieniężne	14,1
Pomoc na zagospodarowanie rzeczowe	9,9

Źródło: Dane Centrum

Tabela 13. Wysokość świadczeń udzielonych w 2021 roku usamodzielnianym wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wysokość pomocy
Pomoc na kontynuowanie nauki	52,2
Pomoc na usamodzielnienie pieniężne	35,4
Pomoc na zagospodarowanie rzeczowe	13,6

Źródło: Dane Centrum Usług

W 2021 roku usamodzielnianym udzielano pomocy w podjęciu zatrudnienia poprzez wzmacnianie aktywności własnej wychowanków, kierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie w celu uzyskania ofert pracy oraz kierowanie usamodzielnianych na różnego

rodzaju szkolenia umożliwiające podniesienie kwalifikacji zawodowych.

3.2. POMOC W POZYSKANIU MIESZKAŃ Z ZASOBÓW GMINY

Jednym z zakresów udzielania usamodzielnianym wsparcia jest pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. W związku z powyższym pracownicy Centrum pomagają pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej we właściwym skompletowaniu dokumentów i złożeniu ich wraz z wnioskiem o przydział lokalu mieszkalnego w Zarządzie Budynków Mieszkalnych w Koszalinie. W minionym roku 4. usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej otrzymało lokal mieszkalny z zasobów gminy.

4. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

Obserwowane zmiany społeczne, ekonomiczne i cywilizacyjne pociągają za sobą nieuchronnie przeobrażenia w strukturach i funkcjonowaniu rodzin. Sytuacje trudne i kryzysy są wpisane w życie rodziny, przez co często konieczna jest interwencja odpowiednich instytucji. Ww. działania nakładają na służby szczególną odpowiedzialność za wykonane czynności oraz konieczność wszechstronnego przygotowania się do ich prawidłowego przeprowadzenia. Interwencje wiążą się z bezpośrednim oddziaływaniem na wszystkich członków rodziny, ponieważ ingerują w jej strukturę, mając na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa wszystkim jej uczestnikom, a przede wszystkim dzieciom. W związku z powyższym istotne jest skoordynowanie działań instytucji pomocowych tak, aby udzielane wsparcie osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej było skuteczne oraz minimalizowało skutki potencjalnych sytuacji trudnych i zagrożeń.

4.1. ZABEZPIECZENIE ŻYCIA I ZDROWIA MAŁOLETNICH

W przypadkach zagrożenia zdrowia lub życia małoletnich służby ku temu powołane podejmują odpowiednie działania interwencyjne, zmierzające do zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz natychmiastowej opieki dzieciom. W 2021 roku pieczę zastępczą w trybie interwencyjnym objęto 15 małoletnich.

4.2. ZABEZPIECZENIE MIEJSC POBYTU DLA RODZINY I DZIECKA

W minionym roku, w realizację powyższego działania wpisała się Fundacja „Zdążyć z Miłością”, która prowadzi dwa mieszkania dla samotnych matek z małoletnimi dziećmi oraz samotnych kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w Koszalinie. Z powyższego wsparcia skorzystało 6 matek, 1 samotna kobieta oraz 8 dzieci. W grudniu 2021 roku Fundacja oddała do użytku 3 mieszkania wspomagane dla matek z dziećmi, gdzie obecnie przebywają 3 kobiety i 4 dzieci. Z mieszkań prowadzonych przez fundację wyprowadziły się 2 matki z dziećmi wracając do sprawcy przemocy domowej. Ponadto fundacja zmuszona była złożyć do sądu rodzinnego wniosek o zabezpieczenie dziecka, z uwagi na przemoc ze strony matki.

Centrum Kryzysowym Caritas dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” im. św. Jana Pawła II Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w Koszalinie przy ulicy Harcerskiej 17 funkcjonuje w mieście od 2005 roku. Placówka w 2021 roku świadczyła pomoc

dla mieszkanki Miasta, czynna była przez całą dobę, przez cały rok. Przygotowana była na jednoczesne zamieszkanie przez 22 osoby. Placówka dysponuje 5 pokojami, które przeznaczone są do wykorzystania w ramach interwencji kryzysowej oraz 5 pokojami, które przeznaczone są dla mieszkanki w ramach Ośrodka Wsparcia Kryzysowego. Dodatkowo, w placówce znajduje się jeden duży pokój z pełnym węzłem sanitarnym dla matek z wieloma dziećmi. Dla potrzeb działalności terapeutycznej wydzielony jest pokój do indywidualnych spotkań ze specjalistami. Mieszkanek mają do dyspozycji dwie kuchnie, dwa węzły sanitarne, dwie świetlice, bawialnię i plac zabaw. Od 2005 roku do końca roku 2021 placówka udzieliła bezpośredniej pomocy 723 osobom. W 2021 roku z pomocy Centrum Kryzysowego skorzystało 29 kobiet i 40 dzieci. Mieszkanek i ich dzieci otrzymały bezpłatne schronienie i dalsze wsparcie w działaniach zmierzających w kierunku wyjścia z sytuacji kryzysowej. Podopieczne w ramach działań profilaktycznych brały udział w zajęciach socjoterapii grupowej, objęte były również pomocą psychologiczną w formie rozmowy terapeutycznej. Personel realizował dla kobiet warsztaty zwiększające świadomość praw i kompetencji społecznych, a dla dzieci zajęcia psychoedukacyjne. 36 kobiet objętych było wsparciem pracownika socjalnego. Jedna kobieta korzystała ze wsparcia asystenta rodziny Centrum. Mieszkanek miały możliwość skorzystania z poradnictwa i usług specjalistycznych:

- poradnictwo prawne - 9 osób,
- poradnictwo psychologiczne - 28 osób.

Ponadto podopieczne placówek korzystały z grupy wsparcia – 15 osób.

ZAKOŃCZENIE

Z końcem grudnia 2021 roku zakończono realizację „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019 – 2021”. Pomimo nadal panującego zagrożenia epidemicznego związanego z COVID-19 w realizację programu włączyło się szereg placówek oświatowych, instytucji i organizacji działających na terenie Gminy Miasta Koszalin, pracujących na rzecz dziecka i rodziny. Wszelkie zaplanowane działania zostały zrealizowane, pomimo zmiany organizacji pracy związanej z wprowadzonymi obostrzeniami. Mieszkańcy Koszalina w dalszym ciągu mogli liczyć na zakrojone na szeroką skalę działania i formy wsparcia m.in. w wypełnianiu przez rodziców funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zapobieganiu zjawiskom przemocy w rodzinie, wszelkiego rodzaju uzależnień, integracji osób niepełnosprawnych, a także racjonalnej organizacji czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz wsparcia specjalistycznego w zakresie skutków psychicznych i emocjonalnych wywołanych panującą pandemią. Naturalne stało się, iż podmioty realizujące programy, chcąc zapewnić dostęp do oferowanej pomocy jak najszerszej grupie mieszkańców, dostosowały się do panującej sytuacji epidemicznej. W związku z powyższym część zaplanowanych działań prowadzona była stacjonarnie, część w formie on-line. Uczniowie koszalińskich szkół, dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodzice szerokie wsparcie uzyskały w placówkach oświatowych, które duży nacisk kładły na działania profilaktyczne związane z zapobieganiem szerzenia się pandemii oraz skutków wywołanych długotrwałym stresem.

W 2021 roku na terenie Gminy Miasta Koszalin prowadzono szkolenia, projekty, programy i warsztaty wspierające rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu zapobiegania różnorodnym patologiom. Promowano wartość i siłę rodziny, poprzez organizację różnego rodzaju zajęć integracyjnych dla wszystkich członków rodzin.

W zakresie organizacji pieczy zastępczej wszystkim dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej organizator rodzinnej pieczy zastępczej zabezpieczył odpowiednie środowisko zastępcze w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej. Podejmowano również działania interwencyjne dotyczące zabezpieczenia życia i zdrowia wszystkich członków rodziny oraz miejsc pobytu dla rodziny i dziecka w sytuacji kryzysowej. Pomimo prowadzonych działań promujących ideę rodzicielska zastępczego, niepokojącym zjawiskiem jest utrzymująca się na niskim poziomie liczba kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji niezawodowych i zawodowych form pieczy zastępczej, mała gotowość członków rodziny do sprawowania opieki nad spokrewnionymi dziećmi oraz niedostateczna praca rodziców biologicznych na rzecz powrotu dzieci pod ich opiekę. Na uwagę zasługuje znikoma liczba przeprowadzonych adopcji w stosunku do liczby dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Przyjęte do realizacji cele zostały osiągnięte, a w zakresie wniosków na kolejne lata należy z pewnością wymienić:

1. działania profilaktyczne, w tym w szczególności promowanie wartości rodziny,
2. wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej,
3. poszerzanie oferty usług wspierających rodzinę,
4. działania interwencyjne dotyczące zabezpieczenia życia i zdrowia wszystkich członków rodziny oraz miejsc pobytu dla rodziny i dziecka w sytuacji kryzysowej,
5. wzmocnienie i profesjonalizacja istniejących form pieczy zastępczej,
6. dalsze prowadzenie kampanii propagujących idee rodzicielstwa zastępczego.